

TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI - İNSANLIK SUÇU İLİŞKİSİ*

Teknolojinin bağımlılık yaptığını söylemeyen bilim adamı yok gibi. Ekran başında saatlerini, günlerini harcayan, cep telefonu ile yatıp kalkan insanların sayısı her geçen gün artıyor. Son yıllarda teknolojik ürünlere bağımlılık nedeniyle hasta olanların sayısında ciddi bir artış var. Çoğunluğunu da bilgisayar oyunları ve internet bağımlıları oluşturuyor.

Teknolojik maddeler ve olgular insanı kendine bağımlı kılıyor, onsuza olamamayı dayatıyor. Teknoloji, duygu ve düşünceyi devreden çıkartıyor. Sadece maddenin ve kendisinin rahatlatacağını söylüyor. Her gün gelişen konuyla teknoloji daha modernini, daha estetiğini, daha kolayını sunarken sonu gelmez mutluluk beklentilerine götürüyor. İşte bu mutluluk bir müddet sonra insanı adeta esir alıyor.

Esaretin bir adının da kölelik olduğunu bir yere kaydedelim. Köleliğin de özgürlüklerin kaptırılması anlamına geldiğini. Teknoloji hayatımıza girdikçe bağımlılığımız da o kadar artıyor. Cep telefonundan veya internetinden ayrı kalanlar uyuşturucu kullananların davranışlarını sergileyebiliyorlar.

Ayrıca teknolojik bağımlılıkların diğer bağımlılık türleri ile birleşmesi (temelde tamamı teknolojinin ürünü) insanı insan kılan temeldeki biyopsikososyal özelliklerini (M. BEYAZYÜREK) ciddi şekilde zarara uğrattıyor. Asosyal, kendine güvenini yitirmiş, teknolojik araçlar dışında arkadaş edinemeyen, dolayısıyla hayatı tek başına karşılamak zorunda kalıp yenilen insan tipi ortaya çıkıyor. Bu insan artık huzursuz, sıkıntılı, öfkeli ve mutsuzdur. İşte bu yüzden uzmanlar 10 yaşına kadar çocukların teknolojik araçlardan, özellikle cep telefonu ve bilgisayardan uzak tutulmasını öneriyor.

Değerli Yeşilay Dostları,

Konunun sağlık yönünden değerlendirilmesi uzmanların yapacağı çalışmadır. Biz konunun sorumluluk boyutuna vurgu yapalım:

Biliyoruz ve her defasında söylüyoruz ki her bağımlılık bir diğerini tetikler. O halde herhangi bir bağımlılıktan bahsederken tüm bağımlılıklarla ilgili belirlemeler yapmak zorundayız. Teknoloji bağımlılığı deyip geçmeyip, bu bağımlılık türünün sigara, alkol, özellikle de kumar, seks ve uyuşturucu bağımlılığı ile yakın ilgisini de vurgulamak gerekir.

Bağımlılıkların birbirini tetiklediği ve birinin diğerine tercih edilemeyeceği gerçeğini sadece Yeşilay mı biliyor? Devletin sağlık ve sosyal kurumları bu gerçeği görmez mi?

* YEŞİLAY DERGİSİ, Şubat 2012 Başyazısı

Devlet bu konuda neler yapıyor? Alkolü sigaraya tercih etmese bile birini diğerinden daha az tehlikeli görüyor, reklamlarına, TV ekranlarında özendirilmesine, sokaklara taşmasına izin veriyor. Şans oyunları adı altında 11 dalda kumar oynatıyor.

Türk Ticaret Kanununun 506/2. Maddesinde izinli piyango yasal, izinsiz olanın kumar hükmünde olduğunu söylüyor. Zararlı madde olduğunu kabul ediyor fakat kendisinin oynatması halinde kumar değil şans oyunu olduğunu söylüyor. Halkına bu kadar zararlı bir devlet anlayışı akıllara seza değil mi?

Devlet kumar ile eğitimin ve sporun, alkol ile spor ve eğitimin adlarını yan yana yazıyor ve düzenliyor. Uyuşturucuyu sınırdan satıyor, içeride yakalıyor. Sanal kumara ve internet üzerinden uyuşturucu madde satımına engel olamıyor. Zira internet filtresini ailelerin ihtiyarına bırakmakla caydırıcılık ve engelleyicilik görevini yerine getirmiyor. Teknoloji bağımlılığı ve diğer bağımlılık türleriyle insanımız kendi halinde mücadele edecek öyle mi? Bu mücadeleyi sadece Yeşilay'ın üzerine yıkmak ne kadar adildir? Tabii ki Milli Piyango isimli okulların isimlerini değiştiren Milli Eğitim Bakanımıza teşekkür ediyoruz.

Bu durumda bu ülkenin insanı çocuklarını bağımlılıkların tasallutundan koruyabilir mi? Anayasanın 58. Maddesi ailelere değil devlete sorumluluk yüklüyor. Devlet ise anayasal suç işliyor. Daha da kötüsü insanlık suçlarına ortak oluyor.

Önlemleri kim alacak? Anayasanın yükümlü kıldığı sosyal devlet mi, aile mi, fert mi? Geçen yıl Liseli öğrencilerin münazara konusu "Bağımlılıklardan korunmada birinci derecede sorumluluk devletin midir, ailenin mi?" idi. Sonucu merak ettiğinizi sanmıyorum, biliyorsunuz. Ancak devlet ve bürokrasi henüz o liseli gençlerimizin bilincine ulaşamamış.

Bir gün Allah korusun çocuklarımızın bağımlılık girdabına düştüğünde geç kalınmış olacak. Baksanıza bürokratlarımız sanki o meşhur çarıklı erkân-ı harb deyimini bilmez görünürler. Hatırlatalım:

"Bir katır aldık, belayı satın aldık" olmasın. Allah korusun.

Av. Muharrem Balcı
Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Başkanı